

Sygn. akt III AUa 1088/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Iwona Szybka (spr.)

SSA Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lipca 2015 r. w Ł.

sprawy **K. S. (1) (dawniej S.) przy udziale zainteresowanego R. R. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o składki

na skutek apelacji K. S. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 26 czerwca 2014 r. sygn. akt VIII U 3389/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od K. S. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sygn. akt III AUa 1088/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., stwierdził, że:

1) K. S. (1) (dawnej S.) jako współnik spółki cywilnej (...) %” ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz ze spółką i współnikiem R. R. (1) za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie (należność główna, odsetki za zwłokę liczone na dzień 27 kwietnia 2011 r.) 763,79 zł w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za miesiąc 05.2010 r. – w kwocie 285,71 zł,
- na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc 05.2010 r. – w kwocie 368,04 zł,
- na Fundusz Pracy i FGŚP za miesiąc 05.2010 r. – w kwocie 110,04 zł.

2) R. R. (1) jako współnik spółki cywilnej (...) %” ponosi solidarną odpowiedzialność całym swoim majątkiem wraz ze spółką i współnikiem K. S. (2) (dawnej S.) za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie (należność główna, odsetki za zwłokę liczone na dzień 27 kwietnia 2011 r.) 763,79 zł w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za miesiąc 05.2010 r. – w kwocie 285,71 zł,
- na ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc 05.2010 r. – w kwocie 368,04 zł,
- na Fundusz Pracy i FGŚP za miesiąc 05.2010 r.– w kwocie 110,04 zł.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie VIII U 923/11 Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżoną decyzję i zwolnił K. S. (1) (dawnej S.) z solidarnej odpowiedzialności jako współnika spółki cywilnej (...) %” za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za maj 2010 r.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez organ rentowy.

W wyniku rozpatrzenia apelacji Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 24 czerwca 2013 r. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Na terminie rozprawy z dnia 16 czerwca 2014 r. profesjonalny pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 495 zł. Zainteresowany R. R. (1) nie zajął stanowiska w sprawie.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 czerwca 2014r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie i zasądził od K. S. (1) na rzecz organu rentowego kwotę 495 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach: w dniu 10.10.2006 r. K. S. (1) (wcześniej: S.) i R. R. (1) zawarli umowę spółki cywilnej pod nazwą „(...)” w zakresie działalności sprzedaży detalicznej wyrobów alkoholowych. Każdy ze współników objął 50 % udziałów. Siedzibą spółki był lokal przy ul. (...) w Ł., dzierżawiony do kwietnia 2010 roku od ojca wnioskodawczyni, będącego jednocześnie pełnomocnikiem procesowym wnioskodawczyni.

W § 2 rozdziału IV umowy spółki określono, że każdy współnik jest uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki nie przekraczających zakresu zwykłego zarządu. Sprawy przekraczające zwykły zarząd wymagały uchwały współników. Z § 3 rozdziału IV tej umowy wynikało, że za zobowiązania i wydatki przekraczające kwotę stanowiącą równowartość 5.000 zł oraz zatrudnienie pracowników wymagają zgody współników wyrażonej poprzez akceptację podpisem na stosownym dokumencie. Strony ustaliły także, że współnik R. R. (1) odpowiedzialny będzie w pierwszym okresie 12 miesięcy działalności spółki za politykę ewidencyjno – materiałową, asortymentową i zamówieniową, a współnik K. S. (1) (S.) za bieżący nadzór nad lokalem, sprzedaż i rachunkowością. (§ 3 rozdziału IV). K. S. (1) (S.) w okresie od 15.10.2006 r. do 30.03.2010 r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji pod nazwą „(...)” w Ł. przy ul. (...). R. R. (1) prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji pod nazwą (...) z siedzibą w Ł. przy ul. (...) w okresie od 17.12.2003 r. do 20.10.2006 r. oraz działalność pod nazwą „(...)” R. R. (1) w Ł. przy ul. (...) w okresie od 01.03.2000 r. do 15.07.2008 r.

M. W. zawarła umowę o pracę na czas określony od 1 do 30 kwietnia 2010 r. na podstawie porozumienia zakładów pracy (tak wskazano w treści umowy) z „(...)” s.c. w Ł. przy ul. (...) reprezentowaną tylko przez R. R. (1) i podpisaną przez tego współnika. M. W. była pracownikiem firmy (...) R. R. (1) z siedzibą w Ł. okresie od 31.12.2007r. do 30.03.2010r.

B. K. zawarła umowę o pracę na czas określony od 1 do 30 kwietnia 2010 r. na podstawie porozumienia zakładów pracy (tak wskazano w treści umowy) z „(...)” s. c. w Ł. przy ul. (...) reprezentowaną tylko przez R. R. (1) i podpisaną przez tego współnika. B. K. zawarła umowę o pracę z firmą (...) R. R. (1) z siedzibą w Ł. na czas określony od 12.11.2007 r. do 30.05.2008 r. W dniu 31 maja 2008 r. B. K. zawarła umowę o pracę z (...) R. R. (1) z siedzibą w Ł. na czas nieokreślony.

W. B. zawarła umowę o pracę na czas określony od 1 do 30 kwietnia 2010 r. na podstawie porozumienia zakładów pracy (jak wskazano w treści umowy) z „(...)” s.c. w Ł. przy ul. (...) reprezentowaną tylko przez R. R. (1) i podpisaną przez tego wspólnika. W okresach od 2.01.2004 r. do 30.03.2010 r. W. B. była zatrudniona na umowę o pracę z (...) R. R. (1) z siedzibą w Ł..

Wskazane wyżej pracownice otrzymały wynagrodzenia za kwiecień 2010 r. w miesiącu maju 2010 r. po rozwiązaniu z nimi wyżej opisanych stosunków pracy.

W 2010 r. wnioskodawczyni K. S. (1) (S.) właściwie nie przychodziła do sklepu przy ul. (...). W tym okresie przebywała na stypendium w Hiszpanii. R. R. (1) uprzedził pracownice, że zamierza zakończyć działalność i zamknąć sklep. W 2010 r. obroty sklepu były niewielkie. Spółka cywilna została zlikwidowana z dniem 19.05.2010 r. Spółka cywilna pod nazwą „(...)” z siedzibą w Ł. nie opłaciła składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w łącznej kwocie 763,79 zł od wynagrodzeń za pracę należnych pracownikom za miesiąc kwiecień 2010 roku, ale wypłaconych po rozwiązaniu stosunku pracy w miesiącu maju 2010 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne. Odwołał się do treści art. 860 § 1 k.c., art. 861 § 1 k.c., art. 865 k.c., a także art. 864 k.c., który statuuje solidarną odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki. Pojęcie "zobowiązania spółki" obejmuje wszystkie zobowiązania, których podmiotami są łącznie wszyscy wspólnicy i które powstały po ich stronie na skutek tego, że są wspólnikami spółki cywilnej. W niniejszym postępowaniu kwestią bezsporną jest, że odwołująca się K. S. (1) (dawnej S.) i R. R. (1) prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585, ze zm.), 85 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.), art. 104 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415) i art. 115 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

K. S. (1) (dawnej S.) oraz R. R. (1) z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w ramach spółki cywilnej (...) %” w Ł. jako pracodawcy – płatnicy składek zatrudniający pracowników obowiązani byli z mocy prawa do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i FGŚP. W postępowaniu wykazane zostało, że spółka cywilna (...) %” w Ł. nie uiściła należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP i FGŚP od wynagrodzenia przysługującego pracownikom za miesiąc kwiecień 2010 r., które zostało faktycznie wypłacone w maju 2010 r. Dokonane rozliczenie wykazało zadłużenie na łączną kwotę 763,79 złotych. Termin płatności z tytułu składek upływał w czasie, gdy ubezpieczeni K. S. (1) i R. R. (1) byli (...) Spółki Cywilnej. Do sytuacji prawnej odwołującej się K. S. (1) – jako wspólnika spółki cywilnej nie ma zastosowania art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - ordynacja podatkowa. (...) spółki cywilnej odpowiadają za zobowiązania spółki cywilnej solidarnie i ich odpowiedzialność nie jest subsydiarna. Oznacza to, że wierzyciel może żądać w całości lub w części, świadczenia od każdego wspólnika z osobna, od kilku z nich bądź od wszystkich wspólników łącznie, a spełnienie świadczenia przez któregokolwiek z nich zwalnia pozostałych. W przypadku zobowiązań, w których wierzycielem jest osoba trzecia wspólnicy odpowiadają solidarnie za zobowiązania, które powstały, niezależnie od umowy spółki, która ma na celu zagwarantowanie prawa do „rozliczenia” wspólnika, gdy sprzecznie z umową spółki, narazi on jej interesy gospodarcze czy prawne. Argumenty skarżącej odnoszące się do braku jej winy za powstanie zaległości składkowych nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Strona odwołująca się wskazała, że wbrew treści umowy spółki cywilnej wspólnik R. R. (1) bez uzyskania wiedzy i zgody drugiego wspólnika – K. S. (1) zatrudnił nowych pracowników. W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty te dotyczą jednak tylko i wyłącznie stosunków wewnętrznych spółki a nie zobowiązań zewnętrznych – publicznoprawnych z tytułu składek na ZUS. Wskazane wyżej zastrzeżenia wynikające z umowy odnosiły tylko skutek między wspólnikami.

Przepis art. 115 ordynacji podatkowej jest bezwzględnie obowiązujący. Za zaległości składkowe może ponosić odpowiedzialność nawet ten wspólnik, który w żaden sposób nie miał udziału w ich powstaniu lub o nich nie wiedział, nawet jeżeli w umowie spółki ustalony został rozkład praw i obowiązków wspólników. Takie stanowisko potwierdzają też wyroki sądów administracyjnych, dokonujących wykładni art. 115 ustawy ordynacja podatkowa, w których wskazuje się, że dla orzeczenia odpowiedzialności wspólników i byłych wspólników za zaległości podatkowe (tu składkowe) spółki osobowej, ustawodawca nie przewidział żadnych szczególnych przesłanek poza faktem istnienia zaległości spółki i wyniknięcia tej zaległości z działalności spółki. Dlatego też K. S. (1) (S.) i R. R. (1) odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie ze sobą i ze spółką za zaległości z tytułu składek, to jest zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie, gdy byli oni wspólnikami, w razie zaspokojenia wierzyciela z majątku indywidualnego wspólnika, powstają po jego stronie roszczenia regresowe wobec pozostałych wspólników.

Stosownie do wyników postępowania, na podstawie art. 98 k.p.c., Sąd obciążył odwołującą się K. S. (1) (dawnej S.) obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez organ rentowy. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił na podstawie § 6 pkt. 2 i § 12 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm.).

Apelację od powyższego wyroku wniosła K. S. (1).

Zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego wskutek nie zastosowania art. 83 § 1 k.c. i przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że czynność pozorna - umowa o pracę zawarta w drodze porozumienia zakładów pracy - zakładu zlikwidowanego z zakładem likwidowanym - wywarła swój skutek prawny i pomimo takiej pozornej umowy o pracę (nieważnej z mocy prawa) - wspólnik spółka cywilna (...) odpowiada za nieodprowadzone składki

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, przez pominięcie w swoim uzasadnieniu nakazanych przez Sąd Apelacyjny w Łodzi rozważań w zakresie oceny czy występują czy też nie występują w sprawie przesłanki warunkujące odpowiedzialność odwołującej jako wspólnika spółki cywilnej (...).

Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji - przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego i zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji podniosła, że trzy pracownice - M. W., B. K., W. B., nie były wcześniej pracownicami Spółki Cywilnej (...). Kobiety te były przez kilka lat pracownicami - (...) firmy (...). R. R. (1) utworzył i obsługiwał w latach 2004 -2010 kilka spółek cywilnych o profilu monopolowym, w których był on sam lub jego konkubina wspólnikami z innymi osobami. Co miesiąc wystawiał fakturę za prace świadczenia usług sprzedawczyń w wysokości pozwalającej „zagarnąć” wszystkie dochody jakie powstawały w spółkach cywilnych. Z wyżej wskazanych przyczyn przez cztery lata działalności Spółka cywilna (...) nigdy nie osiągnęła żadnego dochodu. Spółka była drenowana za pomocą obciążania jej dochodów fakturami z zawyżoną ilością godzin pracy sprzedawczyń. Faktury wystawiano na fikcyjną nadmierną ilość godzin pracy sprzedawczyń dla spółki cywilnej (...), a w tym czasie pracownice świadczyły fizycznie prace na rzecz sklepów stanowiących wyłączną własność R. R..

Nie do przyjęcia teza, że konieczność zatrudnienia trzech sprzedawczyń wystąpiła na jeden miesiąc przed rozwiązaniem Spółki (...). Sklep był otwarty od 10 do 18. W miesiącu kwietniu 2010 roku w okresie likwidacji działalności gospodarczej spółki cywilnej (...) nie było żadnej potrzeby zatrudniania sprzedawców do pracy. Tym samym mamy do czynienia z wadą oświadczenia woli z art. 83 & 1 k.c. Podpisanie na jeden miesiąc „porozumienie pomiędzy zakładami pracy o zatrudnieniu trzech sprzedawczyń, którzy przejści zostali w drodze porozumienia zakładów pracy z (...) firmy (...). (...) zlikwidowanej w dniu 30 marca 2010r. do likwidowanej spółki (...), było

czynnością pozorną i ukrywało faktycznie pełną likwidację macierzystego zakładu pracy dla w/w pracownic (...) Serwis.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu albowiem Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie.

Zgodnie z treścią art. 115 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa wspólnik spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusz spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i z pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe spółki. W myśl art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art. 115 ordynacji podatkowej. A zgodnie z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Nietrafny okazał się zarzut naruszenia art. 83 § 1 kc. Zgodnie z jego treścią nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. Objęcie ubezpieczeniem obowiązkowym nastąpić może tylko wówczas, gdy osoba zgłaszana do ubezpieczeń spełnia określone warunki. Osoby posiadające tytuł do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, do obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego, a także ubezpieczenia wypadkowego, wskazane zostały w art. 6 ust. 1, art. 11 ust. 1 i 2 oraz art. 12 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm.). Z regulacji tych wynika, że pracownicy podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu. Ubezpieczenie pracownicze powstaje ex lege z chwilą nawiązania stosunku pracy, a wygasa z dniem jego ustania - art. 13 pkt 1 ustawy. Zgłoszenie do ubezpieczenia odnosi jednak swój cel tylko wtedy, gdy osoba zgłoszona jest pracownikiem, a więc gdy skutecznie nawiązany został stosunek pracy. Za ugruntowany w judykaturze i doktrynie uznać należy pogląd, że nie podlega pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu osoba, która zawarła umowę o pracę dla pozorów, a więc w sytuacji, gdy przy składaniu oświadczeń woli obie strony miały świadomość, że osoba ta, określona w umowie jako pracownik, nie będzie świadczyć pracy, a druga strona, określona w umowie jako pracodawca, nie będzie z tej pracy korzystać. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2008 r., I UK 223/07, LEX). Pozorność umowy wzajemnej występuje wówczas, gdy strony umowy, składając oświadczenia woli nie zamierzają osiągnąć skutków, jakie prawo wiąże z wykonywaniem tej umowy. O tym, czy strony istotnie nawiązały umowę o pracę nie decyduje formalne zawarcie (podpisanie) umowy nazwanej umową o pracę, lecz faktyczne i rzeczywiste realizowanie na jej podstawie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy. Tym samym, w odniesieniu do umowy o pracę pozorność polega na tym, że strony nie zamierzają osiągnąć skutków wynikających z tej umowy, a określonych w art. 22 k.p.

Jak wynika z materiału dowodowego zebranego przez Sąd I instancji i niezakwestionowanego w apelacji, B. K., M. W. i W. B. zawarły w dniu 30 marca 2010r. ze spółką cywilną (...), w imieniu której działał wspólnik R. R. (1), umowy o pracę na czas określony, na miesiąc kwiecień 2010r. Umowy o pracę znajdują się w aktach sprawy i wynika z nich, że zostały zwarte pomiędzy spółką cywilną, a w/w osobami. Na każdej z umów znajduje się podpis pracodawcy i pracownika. Z materiału dowodowego, a w szczególności z zeznań B. K., M. W. i W. B. wynika też, że faktycznie przez cały kwiecień 2010r. świadczyły pracę na rzecz spółki (...) i otrzymały za nią należne wynagrodzenia. Z zeznań w/w osób wynika, że pracowały w sklepie monopolowym na ulicy (...).

W apelacji skarżący nie twierdzi, że praca nie była faktycznie wykonywana, poddaje jedynie w wątpliwość celowość zatrudnienia trzech pracowników na jeden miesiąc, ale jednocześnie wskazuje, że sklep był czynny od 10 do 18, a R. R. (1) zlikwidował swoją działalność z dniem 31 marca 2010r. oraz, że był dostarczany nowy towar (wbrew woli skarżącej,

która powiadomiła hurtownie), a niesprzedany przekazany następcy. Powyższe oznacza, że w kwietniu 2010r. sklep przy ulicy (...) prowadził działalność, pracownicy faktycznie na rzecz spółki (...) (wspólników) prace świadczyły (R. R. (1) własnej działalności już nie prowadził), a zatem podlegały obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Dla powstania obowiązku ubezpieczenia społecznego znaczenia ma jedynie to, czy praca była rzeczywiście wykonywana. Jeśli umowa o pracę jest nieważna z powodu wady oświadczenia woli pod postacią pozorności, to i sam stosunek pracy wówczas nie powstaje. Stosownie bowiem do treści art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej, ubezpieczeniom społecznym podlegają pracownicy, a za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że B. K., M. W. i W. B. jako pracownicy spółki cywilnej (...) wykonywały umówione obowiązki, a pracodawca spółka cywilna (...) świadczoną pracę przyjmowała i zapłaciła za nią wynagrodzenia. Praca odbywała się pod kierownictwem pracodawcy i w miejscu przez niego wskazanym. Wady oświadczenia woli dotyczące umowy o pracę, nawet powodujące nieważność, nie skutkują w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W tych stosunkach prawną doniosłość ma jedynie fikcyjne (pozorne) zawarcie umowy, czyli takie, które nie wiąże się ze świadczeniem pracy, a dokonanie zgłoszenia do ubezpieczenia następuje pod pozorem zatrudnienia. Jeżeli zatem po zawarciu umowy o pracę pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował, to z zasady nie można mówić o pozorności złożonych oświadczeń woli przy zawarciu umowy o pracę. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lutego 2015 r., III AUa 529/14, LEX nr 1661216). Zwrócić też należy uwagę na stanowisko Sądu Najwyższego, że nawet jeśli umowa o pracę okazała się nieważna, a zatem nie stworzyła zobowiązań stron w momencie jej zawarcia, to zobowiązania takie powstają wraz z dopuszczeniem pracownika do pracy na warunkach tej umowy. (por. wyrok z 5 listopada 2003r., I PK 633/02, OSNP 2004/20/346) oraz, że mimo nieważności zawartej umowy o pracę (nieważności niepodlegającej konwalidacji - tak, jak w przypadku naruszenia art. 203 k.s.h.) strony mogą nawiązać umowny stosunek pracy przez czynności dorozumiane, w szczególności wskutek dopuszczenia pracownika do pracy, przyjmowania pracy przez pracodawcę i realizowania takiego stosunku prawnego, który odpowiada cechom stosunku pracy określonym w art. 22 k.p. (por. wyrok z dnia 8 czerwca 2010 r., I PK 16/10, LEX nr 607243).

Skoro więc materiał dowodowy sprawy prowadzi do pewnego ustalenia, że B. K., M. W. i W. B. jako pracownicy spółki cywilnej (...) wykonywały umówione obowiązki, a pracodawca spółka cywilna (...) świadczoną pracę przyjmowała i zapłaciła za nią wynagrodzenia, to B. K., M. W. i W. B. podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 i art. 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podleganie ubezpieczeniom zrodziło obowiązek uiszczenia przez spółkę cywilną – wspólników, jako płatnika, składek. Jest poza sporem, że składki należne za pracowników nie zostały zapłacone. Dlatego też trafnie organ rentowy zastosował art. 115 ordynacji podatkowej, bo powstałe, a określone w zaskarżonej decyzji należności z tytułu składek, są zaległościami składkowymi spółki cywilnej (...).

Słusznie Sąd Okręgowy podniósł, że art. 115 ordynacji nie przewiduje żadnych okoliczności wyłączających odpowiedzialność wspólników spółki cywilnej. Prawidłowo też wskazał, że postanowienie ograniczające zatrudnienie pracowników ma znaczenie dla wzajemnych, wewnętrznych rozliczeń między wspólnikami i w warunkach faktycznie wykonywanej umowy na rzecz spółki (...) (apelujący wskazał w apelacji, że R. R. (1) własną działalność gospodarczą zakończył z dniem 31 marca 2010r.) nie może być mowy o niepodleganiu pracowników obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i o wyłączeniu odpowiedzialności K. S. (1) za niezapłacone za tych pracowników składki na ubezpieczenia społeczne. Wbrew zarzutom apelującej Sąd Okręgowy wykonał wytyczne Sądu Apelacyjnego, przeprowadził wszechstronne postępowanie dowodowe i doszedł do trafnego wniosku oddalając odwołanie K. S. (1), a w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku szczegółowo wyjaśnił motywy rozstrzygnięcia.

Biorąc powyższe po uwagę Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc apelację oddalił. O kosztach orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 6 pkt. 2 i § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm.).

Sędziowie: Przewodniczący: